

ПРЕС КЛИПИНГ

23. август 2018.

НАСЛОВИ

Фонду ПИО паре врати две трећине пензионера (стр.3)

Како да сами израчунате пензију(стр.3)

Црна Гора: Референдум о радном стажу? (стр.5)

Бујановац: Протестују радници „Гумопластике“ (стр.6)

Просветари на улици 31. Августа(стр.6)

Српски радници јефтина радна снага и мета несавесних агенција(стр.8)

Мала шанса да минималац буде 36.000 динара(стр.9)

ЗАРАДЕ ГРАЂЕВИНАЦА Тесару плата 900 евра, а армирачу изнад 1.000(стр.10)

Тренутно зарађујемо најмање 143 динара по сату, а од 15. септембра наш рад коштаће више(стр.11)

Почела исплата бивших радника АХА Муре у Пироту из стечајне масе(стр.12)

Фонду ПИО паре врати две трећине пензионера К. М.

Ретко који бивши запослени одмах зна тачан износ пензионог чека. Дешава се да по добијању коначног решења буду "у минусу" од 5.000 до 10.000 динара ПРИВРЕМЕНО решење о висини износа на пензионом чеку први је папир са адресе Фонда ПИО са којим се годишње сусреће више од 90 одсто суграђана који су стекли услов за одлазак у пензију. Будући да до трајног решења осигураници у просеку највише чекају три до четири месеца, код оних пензионера који сматрају да је износ на привременом решењу мањи од очекиваног појави се сумња да ли ће новчани заостаци бити накнадно исплаћени у целости. Ипак, досадашња пракса показала је да је износ на привременом решењу у две трећине случајева већи од оног на коначном, потврђују из Фонда ПИО.

Када се за неколико месеци стекну услови у чак две трећине случајева пензионер мора да врати део новца, док у осталим доплата стиже из касе Фонда. Како објашњавају у Фонду ПИО, најчешћи износи преплате настале као разлика између привремених и коначних решења су од 5.000 до 10.000 динара и корисници у великом броју враћају преплаћене износе.

- Привремено решење о пензији подразумева да пензија није привремено ограничена у временском смислу, већ да је износ пензије утврђен на основу некомплетних података о стажу, зарадама и висини доприноса за пензијско и инвалидско осигурање - наводе из Фонда. - Уколико се по доношењу привременог решења накнадно комплетирају сви подаци о стажу, зарадама и доприносима, може се донети коначно решење о пензији. У противном, уколико се не комплетирају сви подаци, доноси се ново привремено решење.

Коначни износ на решењу зависи од документације и података о зарадама и доприносима, па уколико се испостави да је износ на коначном решењу мањи, корисници су дужни да разлику врате Фонду. Пред "младим" пензионерима стоји могућност да разлику врате одједном или на максималних 60 месечних рата. У супротном, ако је износ већи од привременог решења, Фонд је дужан да кориснику исплаћује разлику за мање исплаћене износе пензије за цео период дотадашњих примања.

- Ова разлика биће исплаћена у целости при првој следећој исплати пензије по коначном решењу - уверавају у Фонду ПИО.

У пракси се најчешће дешава да коначном решењу претходе од два до три привремена решења. Разлози који доводе до привремених решења нису само некомплетни подаци о стажу, већ то може бити и непостојање податка о просечној годишњој заради у републици, за последњу годину рада, приликом обрачуна пензије.

Како да сами израчунате пензију

Формула помоћу које можете да утврдите висину примања после напуштања радног места. Од 2003. године у зараду се урачунавају сви приходи за које су плаћени доприноси за ПИО

ВИСИНА пензије нижа од плате коју је током радног века, посебно последњих месеци радног стажа примао осигураник, највећа је брига суграђана који су на само корак до пензионог чека.

Закон о пензијском и инвалидском осигурању тачно је дефинисао начин одређивања висине саме пензије. Висина месечног примања за пензионере зависи пре свега од утврђених зарада остварених у току каријере, а од 2003. године у зараду се урачунавају сви остварени приходи за које су плаћени доприноси за ПИО.

Први корак у израчунавању висине пензије је утврђивање висине свих зарада које је будући пензионер остварио током радног века у свакој календарској години. Потом је неопходно остварену зараду у свакој години упоредити са просечном платом у Србији за исти период.

- Осигураници чак имају право да им се рачунају и примања из уплаћених доприноса за самосталну делатност, коју су обављали поред свог редовног посла - објашњавају у ПИО.

Сваког месеца осигураници од својих плата издвајају чак 26 одсто бруто плате, па и висина пензије зависи од висине плате и дужине стажа. Ипак, мало ко од нас може и да претпостави колики ће нам бити износ на чеку када одемо у пензију, али за рачунање износа постоји посебна формула. Наиме, висина пензије се рачуна тако што се помножи лични бод са општим бодом.

Израчунавање личног бода захтева израчунавање личног коефицијента. Лични коефицијент утврђује се када саберемо сваку годишњу зараду и поделимо је са просечним републичким зарадама за сваку годину појединачно. Потом добијене износе за сваку годину саберемо и поделимо са укупним бројем година радног стажа осигураника. Посебну пажњу морају водити осигураници са вишедеценијским стажом, наиме од 1. јануара 1970. до 2002. године зарада се узима у нето износу, а од 2003. године у бруто износу.

Када утврдите колики је коефицијент, он се множи са годинама стажа и сваки осигураник може добити свој лични бод. До израчунавања пензије остао је само још један корак, а то је да добијени износ помножимо са општим бодом који тренутно износи 772,31 динар.

- Ако неко има 30 година стажа и зараду на нивоу просечне зараде у Републици за све године пензијског стажа, висина пензије се израчунава: $30 \times 1 \times 772,31 = 23.169$ динара - објашњавају у ПИО фонду.

Важно је истаћи и да је лични коефицијент законом ограничен на 3,8 одсто и то је једна од начина ограничавања максималног износа пензије. Пракса показује да зарада остварена у периоду краћем од 12 месеци у току једне године, ипак, може на различите начине да утиче на обрачун висине пензије. Узрок овога је да плате у почетку године најчешће буду нешто ниже него крајем године, како због номиналног раста зарада, тако и због додатка на зараду који се исплаћује у другој половини године, као што су регрес или тринаеста плата.

БЕНЕФИЦИРАНИ РАДНИ СТАЖ

У СЛУЧАЈУ бенефицираног стажа, сваких 12 месеци ефективно проведених на пословима на којима се стаж рачуна са увећаним трајањем, рачуна се највише као 12, 14, 15, 16 или 18 месеци стажа осигурања. Радна места, односно послове на којима се стаж осигурања рачуна са увећаним трајањем, поступак и начин за њихово утврђивање, као и степен увећања стажа осигурања утврђује министарство надлежно за те послове, као и министар надлежан за послове пензијског и инвалидског осигурања.

20 ГОДИНА СТАЖА И ПЛАТА ОД 40.000

УКОЛИКО је осигураник примао за цео радни стаж зараду у нивоу просечне зараде у Републици, за 20 година стажа осигурања пензија би износила око 15.000 динара. Што је већа зарада у односу на просечну зараду у Републици и што је остварио више година стажа осигурања, то ће и износ пензије бити већи.

Црна Гора: Референдум о радном стажу?

Б. РАДОСАВОВИЋ

Најава новог закона о пензионисању узнемирила запослене у црногорским државним службама. За дужи рад добили би 1/3 уплаћених доприноса ПИО

НАЈАВЉЕНЕ измене закона о пензионисању изазвале су незадовољство запослених у многи државним службама, које прелази у бес. И док две централе, репрезентативни синдикати, Унија и Савез, дају предност дијалогу, они који традиционално имају бенефицирани радни стаж у безбедносним и службама заштите од почетка августа исказују револт на Владина понуђена решења у писању текста.

Савез и Унија слободних синдиката већ за десетак дана у већини општина организоваће јавне трибине, како би са чланством и грађанима разменили мишљења о закону о пензијско-инвалидском осигурању.

- Инсистираћемо на прикупљању потписа за подношење предлога за расписивање државног референдума, на којем би се изјашњавали о изменама Закона о пензијско-инвалидском осигурању. Да се формулише референдумско питање, датум када ће почети прикупљање потписа. Остали модели синдикалне акције зависеће од спремности Владе да уважи предлоге синдиката, најавили су генерални секретари Савеза и Уније слободних синдиката Душко Зарубица и Срђа Кековић.

Уколико буде усвојен нови предлог закона о пензионском осигурању, који предвиђа да запослени за остваривање пуне пензије треба да испуни оба услова и 40 година стажа и најмање 65 година живота, просечан запослени ће радити три године дуже него до сада, у пензији ће уживати три године мање, а од пензије ће добити трећину онога што је уплатио кроз допринос за пензијско осигурање.

Према статистичким подацима Фонда ПИО и Монстата, просечан пензионер у Црној Гори у пензији ужива непуних 11 година. Како ће нови закон, што очекују у Министарству, повећати просечно трајање радног стажа за три године, уз задржавање исте стопе смртности, то значи да се уживање у пензији просечно смањује за те три године.

Уплата доприноса за пензијско осигурање за просечну плату од 511 евра, о трошку запосленог и његовог послодавца износи 157 евра. За 40 година стажа, који је сада недовољан за одлазак у пензију ако запослени нема и напуњених 65 година живота, запослени у Фонд ПИО уплати укупно 75.000 евра. На тај износ пријављене плате, његова пензија би износила 279 евра и, уколико би у њој уживао сада просечних 11 година, он би од Фонда добио 36.000 евра.

Међутим, како се сада повећава граница за рад, а тиме смањује период уживања у пензији, запослени са просечном платом би у Фонд ПИО за 43 године уплатио 81.000 евра, а за осам година би од пензије добио 27.000 евра.

И док се припрема стратегија за даље деловање има и оних који су кренули у протесте испред Министарства рада и социјалног старања у Подгорици где се пише нови закон. Незадовољни су у правосуђу и јавној управи, ватрогасци, они који раде у службама заштите у спушком затвору. Подржали су их њихове колеге из Синдиката одбране, али и део Координационог тима мајки са троје и више деце.

ТЕЖАК ПОСАО

- ВАТРОГАСЦИ спасиоци први улазе на поједине опасне интервенције, последњи излазе, али то држава, изгледа, не уме да цени - поручио је Горан Пичурица, из Извршног одбора ватрогасаца спасилаца, додајући да је закон о ПИО последња кап у препуној чаши црногорских радника.

Са тим порукама завршили су прву протесну шетњу Подгорицом. Биће и нових, можда и радикалнијих мера, најавили су, уколико доносиоци и законописци не усвоје њихове примедбе, које се, између осталог, односе и на бенефицирани радни стаж.

Бујановац: Протестују радници „Гумопластике“

Пише: ФоНет

Радници бујановачке „Гумопластике“ данас су организовали протесну шетњу на којој су истакли захтеве надлежним министрствима да им помогну у решењу тешких социјалних проблема које имају у фирми и обезбеде социјални програм, који им је обећан још прошле године.

Радници су одложили за данас најављени штрајк глађу због обећања која су добили из министарстава привреде, финансија и рада.

Повереник УГС Независнот у „Гумопластици“ Славољуб Ристић је рекао ФоНету да је из тих министарстава стигло обећање да ће у наредних двадесетак дана решити проблеме радника.

„Штрајк глађу је потез очајника, јер немамо никаква финансијска примања, чиме смо врло озбиљно угрозили егзистенцију својих породица“, рекао је Ристић.

Радници ове фабрике, чије је седиште у Бујановцу и у селу Кленике, већ осам месеци су у штрајку.

Од Министарства привреде, које управља „Гумопластиком“, захтевају смену директора Србољуба Димитријевића и председника Скупштине деоничара Николе Марковића.

Тврде да су „због њиховог нерада, или намерне опструкције, радници фабрике ускраћени за социјални програм који треба да усвоји Министарство за рад.

Као разлог за опредељивање велике већине радника за социјални програм наводе првенствено изузетно ниске плате, које се крећу између 7.000 и 15.000 динара.

„Ми смо жртве неодговорности директора који је више од три године у пензији, а и даље ради против интереса радника због тога да би што дуже примао и пензије и плату“, тврди Ристић.

Он је додао у да радницима социјални програм по закону следује.

„То нико од надлежних у министрствима не спори, али се поступак намерно одуговлачи из нама непознатих разлога. Ми смо врло озбиљни у својим намерама, тако да ћемо сигурно ићи до краја“, рекао је Ристић.

Синдикати образовања незадовољни предлогом платних група и разреда

Просветари на улици 31. Августа

Пише: В. Андрић

Чланови Уније синдиката просветних радника, Гранског синдиката просветних радника Србије „Независност“ и Синдиката радника у просвети Србије протестоваће 31. августа испред Министарства државне управе и локалне самоуправе, незадовољни што су у предлогу платних група и разреда наставници као носиоци делатности сврстани у осму платну групу.

Њихов кључни захтев је прелазак у девету платну групу.

Из Министарства државне управе и локалне самоуправе поручују да дијалог треба да буде алтернатива штрајку.

– Протест ће почети окупљањем испред Министарства просвете. Пошто је министар рекао да је већи синдикалац од просветних радника, позваћемо га да се обрати окупљенима и поведе

колону до Министарства државне управе и локалне самоуправе, чије је седиште у Бирчаниној улици. На путу до МДУЛС-а застаћемо и поред Владе Србије – појашњава планирану маршруту Јасна Јанковић, председница Уније синдиката просветних радника Србије.

Она за Данас каже да ће позив за учешће на протесту Унија упутити свим синдикатима јавних служби, али да очекује највећи одзив међу синдикатима просветних радника, јер су други, према њеном утиску, задовољни својим статусом у предлогу платних група и разреда. На питање да ли ће протест бити отказан ако синдикате ресорни министри позову у међувремену на преговоре, Јанковић одговара да је излазак на улицу 31. августа планиран још пре неколико месеци и да од тога не одустају. Унија најављује и четири штрајка са скраћењем часова током септембра, јер ће према најавама надлежних, до краја тог месеца бити усвојена уредба о платним групама и разредима.

Јанковић је поновила да је за њих неприхватљив предлог који највећи број наставника сврстава у осму платну групу, док је свега око 1.000 ушло у девету. Додаје да није јасно зашто су библиотекари, који имају седми степен стручне спреме, једини остали у седмој платној групи.

– Ово је важна борба која превазилази синдикалне оквире, ово је борба за бољи социјални положај запослених у образовању. У предлогу платних група и разреда, носиоци делатности у свим јавним службама су сврстани у девету платну групу, само су наставници у осмој. Надамо се да ће цела јавност препознати неправду која је нанета просветним радницима – истиче за Данас Весна Војводић Митровић, портпаролка ГСПРС „Независност“.

Она наводи да су Извршни и Главни одбор тог синдиката већ донели одлуку о протесту 31. августа, као и да 3. септембра буде одржан штрајк са скраћеним часовима на 30 минута. На питање има ли ефекта штрајк првог дана нове школске године, када се махом држе по два часа, Војводић Митровић одговара да се у великом броју школа настава одвија без скраћења.

Председништво Републичког одбора Синдиката радника у просвети Србије (СРПС) јуче је донело одлуку о учешћу у протесту 31. августа заједно са осталим синдикатима образовања. Слободан Брајковић, председник СРПС-а, каже за Данас да се тај синдикат залаже да у деветој платној групи буду осим наставника и стручни сарадници, секретари школа и библиотекари.

Из Министарства државне управе и локалне самоуправе поручују да је реформа система плата важна за успостављање коначног реда у систем зарада и радних односа који је дуго времена био неуправљив, нетранспарентан и демотивисао је запослене у јавној управи. Наглашавају да се та реформа не тиче тренутног повећања плата, већ ко, како, за који посао треба да заради, када се за повећање створи простор у буџету.

– Посао утврђивања будућих коефицијената је још у раној фази и тек крајем септембра очекујемо да имамо предлог Уредбе о коефицијентима. Целокупну реформу система плата радили смо и радимо како са надлежним министарствима, тако и са синдикатима. Дијалог је био и остаће кључан за овај процес и он не треба да има алтернативу у штрајку – истичу у МДУЛС-у поводом најављеног протеста просветара.

Синдикат образовања Србије: Јединство

Став Синдиката образовања Србије (СОС) требало би да буде познат након данашње седнице Председништва, а евентуалну одлуку о учешћу у протесту мора да потврди Републички одбор тог синдиката. Председница СОС Валентина Илић каже за Данас да синдикати морају да буду јединствени, јер су запослени у образовању оваквим предлогом платних група и разреда маргинализовани, а „људи огорчени“.

Држава не води довољно рачуна о правима својих грађана на раду у иностранству
Српски радници јефтина радна снага и мета несавесних агенција

Пише: Г. Влаовић

Није довољно само потписивати споразуме са страним земљама о заштити радника у иностранству већ треба водити рачуна да ли се они заиста и спроводе у пракси, да ли их неко крши и који је степен социјалне заштите наших држављана који раде у тим земљама, сматра стручна јавност.

Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Србије Зоран Ђорђевић састао се јуче у Прагу са министарком рада и социјалне политике Чешке, Јаном Малацовой, како би разговарали о социјалној заштити и заштити радног права наших грађана који раде у Чешкој. Током једнодневне званичне посете тој земљи Ђорђевић се осврнуо на податак о повећаном обиму издавања радних дозвола у обе земље као и на одлуку владе Чешке да повећа квоте за тражиоце радних дозвола из Србије.

– Србија води бригу о својим грађанима који бораве и раде у другим земљама и ово је још један корак у низу који предузимамо у циљу обезбеђивања максималне заштите за наше држављане – истакао је Ђорђевић.

Синдикати и стручна јавност пак сматрају да споразуми нису довољни сами по себи и да могу да буду „мртво слово“ на папиру ако се не спроводи контрола о њиховој примени и поштовању.

– Мени саопштење о посети министра Ђорђевића Чешкој личи на маркетиншки трик Владе Србије и ресорног министарства како би се показало да ето држава наводно брине о нашим радницима у иностранству. Прво питање које се поставља је због чега уопште наши људи иду на рад у иностранство ако је проценат запослености у Србији на задовољавајућем нивоу и ако посла у земљи има, како тврде надлежни. Суштина је у томе да Влади Србије апсолутно одговара да радници одлазе у Чешку и друге земље Европе и света. На тај начин се статистички смањује број незапослених у земљи а у каквим условима они раде, да ли су адекватно плаћени и имају ли право на лечење, Влада Србије и ресорно министарство не мари превише – каже за Данас Жељко Веселиновић, председник Удружених синдиката Србије „Слога“.

Према речима нашег саговорника српски радници одлазе у Чешку и друге државе како би тамо били јефтина радна снага.

– И у Словачкој и Чешкој радници са простора Србије и још неких земаља региона добијају плате не веће од 400 евра што је двоструко мање од домаће радне снаге. Такође, већина њих нема никакву здравствену заштиту а смештени су у неадекватним просторијама. О томе пак држава не мари јер је циљ да што већи број људи оде у иностранство „трбухом за крухом“ како би надлежни могли да тврде да је наводно повећана запосленост, односно смањена незапосленост у Србији – истиче наш саговорник.

Он каже да би надлежнима боље било да поведу рачуна о пословању разних агенција које се региструју овде како би могле да ангажују раднике за рад у иностранству.

– Неке од тих агенција раде нелегално, обмањују раднике и не обезбеђују оно што је договорено приликом потписивања уговора, односно адекватне услове смештаја, плате и здравствену заштиту. Сви се сећамо случајева из Русије или Словачке када су наши радници били преварени или принуђени да се раније врате у земљу. Држава је у више наврата обећавала да ће регулисати та питања али су се свеједно такви непријатни случајеви и даље дешавали. Исто тако потребно је да надлежни контролишу да ли наши радници у иностранству добијају редовно плате, да ли имају право на лекара те да ли им је смештај пристојан – наводи Веселиновић.

Држава мора да контролише

– Држава је дужна да стриктно контролише агенције које послују у Србији и ангажују раднике за послове у Чешкој. Надлежни наине треба да контролишу да ли су приликом потписивања уговора између тих агенција и радника испоштоване све ставке предвиђене у споразумима постигнутим у том сегменту између Србије и Чешке. Ако оно што нуде агенције радницима одудара од закључених споразума и тиме угрожава загарантована права радника у иностранству, држава је дужна да реагује како би спречила злоупотребе и штету. Најбоље би било да се наши радници запошљавају у земљи а не иностранству али када је ситуација већ оваква каква јесте, треба водити рачуна да се њихова права поштују у земљама у које одлазе да раде – каже Бранко Павловић, приватизациони саветник синдиката.

Мала шанса да минималац буде 36.000 динара

Министри надлежни за финансије и рад Сениша Мали и Зоран Ђорђевић почетком недеље започели су разговор о минималцу за наредну годину да би Влада Србије свој предлог представила Социјално-економском савету.

Седница СЕС-а требало би да се одржи 6. и 7. септембра, а одлука о новом минималцу за 2019. годину треба да буде донета 15. септембра.

Пошто ни претходних година социјални партнери нису успевали да се усагласе око минималне цене рада – синдикати су тражили више, а послодавци нудили мање – одлуку је, по правилу, доносила Влада Србије. Управо због тога може се очекивати да и ове године заправо Влада Србије буде та која ће донети одлуку о износу минималне цене рада у 2019. години. Поготово што је држава највећи послодавац у Србији и што њена рачуница зависи од стања и могућности српског буџета из којег се исплаћују зараде запосленима у јавном сектору.

300.000 радника у Србији на минималцу

Минимална цена рада сада је 153 динара по сату, односно око 24.000 динара месечно. Синдикати су сагласни о томе да минималац за 2019. годину треба да буде 36.000 динара, односно колико сада кошта минимална потрошачка корпа. Послодавци још увек не лицитирају висином минималца, али стављају до знања да повећање цене рада мора пратити одговарајући уступак државе према њима, односно да очекују мање порезе и доприносе уколико већ треба да више дају радницима.

Економисти не споре да се минималац за наредну годину мора повећати, али постављају и питање да ли српска економија, и поред раста који последњих месеци бележи, може издржати двоцифрено већу минималну зараду, коју траже синдикати. С друге стране, синдикати су свесни тога да њихове захтеве за повећање минималца 12.000 динара српска економија тешко може поднети, али подсећају на то да он не би требало да буде правило, већ изузетак.

12 одсто је реално повећање најниже цене рада

Тако председник Савеза самосталних синдиката Србије Љубисав Орбовић не спори да захтев да минималац буде у нивоу минималне потрошачке корпе, за коју истиче да је крајње скромна, не може бити испуњен или би у овом тренутку било тешко изводљив, али очекује да у некој блиској будућности до тога дође. Он истиче да ће СССС захтевати да се минимална зарада убудуће исплаћује само у случају поремећаја рада у предузећима и да њена исплата буде орочена.

– У Србији је, нажалост, она постала стална категорија због смањених доприноса које на њу плаћају послодавци, па више од 300.000 људи прима ту зараду, од које тешко може да се живи – објаснио је Орбовић. – Наш став је да минимална зарада треба да буде изједначена с

минималном потрошачком корпом, што подразумева да он за наредну годину порасте 50 одсто. Свесни смо, међутим, тога да је то у овом тренутку нереалан циљ за нашу привреду, због чега ће СССС инсистирати на томе да се прецизно утврди рок за њено достизање.

Показатељи

По званичним подацима, просечна зарада у овој години порасла је 6,9 одсто, цене су повећане 2,9 процента, а минимална потрошачка корпа износи 36.000 динара. Раст прихода у привреди у првих седам месеци био је 8,3 одсто, капитал је увећан 5,2 одсто. АСНС-ова рачуница показује да је сваки запослени у привреди просечно газдама донео добит од 500.000 динара. Све заједно допринело је томе да раст БДП-а у Србији у протеклих седам месеци буде око 4,5 одсто. Ти показатељи, сматрају синдикати, довољни су за реалну причу о већем минималцу у 2019. години. Колико – остаје да се види.

Председница АСНС-а Ранка Савић, која се слаже са синдикалним колегама да би логично било да минимална зарада буде у износу минималне потрошачке корпе, оцењује да на основу познатих економских показатеља и њихове пројекције за 2019. годину минимална зарада у постојећим условима пореског оптерећења не би смела бити мања од 27.870 динара, или 160 динара по радном сату.

– То би значило повећање од 12 одсто, а реално и одрживо, минимална зарада за 2019. годину требало би да износи 28.365 динара, или 163 динара по радном сату, што би било повећање од 14 процената – објаснила је Ранка Савић. – Као и сваке године у ово време, отпочиње лицитација о висини минималне зараде с истим учесницима и на исти начин, употребном аргумената и методом „боксовања” цифрама за које сви знају да су неоствариве, али лепо звуче, да би на крају било дај шта Влада да.

Љ. Малешевић

ЗАРАДЕ ГРАЂЕВИНАЦА Тесару плата 900 евра, а армирачу изнад 1.000

Извор: Дневник.рс

Учешће грађевинарства и индустрије грађевинског материјала у расту српског БДП-а у првих седам месеци ове године је 24 одсто, што је највеће учешће било које индустрије у порасту БДП-а.

Ти подаци, по оцени председника Синдиката радника грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије Саше Торлаковића, указују на то да је грађевинарство Србије поново у замаху, али је још увек далеко од онога што је некада било.

– Када се говори о грађевинарству данас, немогуће је било шта рећи а не осврнути се на бар последње две деценије – оценио је Торлаковић. – Пропаст грађевинарства кренула је почетком приватизације и наглим распадањем грађевинске оперативе. Само у Београду је 1999. године радило 120.000 грађевинских радника, а грађевинска оператива Србије градила на свим континентима. Рецимо, само је ПИМ имао 120 активних градилишта широм света, сем у Латинској Америци. Ми данас немамо ту грађевинску оперативу који смо имали. Остала је на нивоу „Енергопројекта”, када говоримо о светским достигнућима, а све остало свело се на српско тржиште.

Ми данас немамо ту грађевинску оперативу коју смо имали

Он не спори да Србија тренутно нема довољно грађевинских радника, и тврди да је основни разлог за такву ситуацију чињеница да су они јадно плаћени, што утиче на одлуку људи да оду „трбухом за крухом” у земље Западне Европе.

– Одлазе, рецимо, у Немачку, која има највећи замах те гране у историји грађевинарства. То је, наравно, привукло и раднике из Србије и из других делова Европе. Због тога се сада на нашим градилиштима појављују људи из Албаније, Македоније, који не знају наш језик, па се често питамо и с којим радним дозволама они могу овде радити. Цена грађевинског радника, на пример тесара, у Београду је 900 евра на месечном ниову, армирача и до 1.000. Када конкуренција чује да неко има доброг тесара, она понуди већу плату и одведе га на друго градилиште. Но, опет је то мало новаца јер у Немачкој они зарађују између 2.000 и 2.500 евра – рекао је Торлаковић.

На руке и минималац

Председник Синдиката грађевинарства и индустрије грађевинског материјала Србије Саша Торлаковић тврди да је данас највећи проблем конгломерат, односно то што послодавци грађевинским радницима исплаћују плату нешто мало изнад минималца, а остало плаћају „на руке”.

– Озбиљног кранисту не можете више да нађете испод 80.000 динара, а цена иде и до 120.000 динара месечно за оног који је искусан, ради с опасним теретом. Само почетници раде за мање новца. Радници пристају на то да раде за нешто изнад минималца да би остало добили у нето износу јер би им газда свакако смањео када би морао да плаћа комплетне порезе и доприносе на бруто износ.

Грађевински радници, по оцени коју је Торлаковић изнео на порталу „Подунавље”, просечно у Србији зарађују 44.000 динара, што је испод републичке просечне плате.

– Грађевинске школе су нестале оног тренутка када је грађевински радник постао мало плаћен. То је основна суштинска ствар зашто ми данас немамо грађевинске раднике. Па, постоје чак и „викенд-грађевинарство”, односно људи петком, суботом и недељом иду у Аустрију, раде по 14-15 сати дневно и враћају се понедељком. Или, овде људи добијају разне социјалне помоћи од Србије зато што су расељени и не пада им на памет да се запошљавају, а онда одлазе у Црну Гору и раде за по 1.200 евра месечно – објаснио је Торлаковић.

Љ. Малешевић

ТЕЛЕГРАФ

Тренутно зарађујемо најмање 143 динара по сату, а од 15. септембра наш рад коштаће више

Да се синдикати питају, минималац би износио 36.000 динара, колико сада "кошта" минимална потрошачка корпа

Више од 350.000 радника који живе од минималца од 15. септембра зарађиваће више него до сада. Процент повећања још није познат, али се синдикати надају да ће бити двоцифрен.

Нова минимална цена рада требало би да буде одређена до 15. септембра, до када би ставове морали да усагласе држава, синдикати и послодавци. Министри надлежни за финансије и рад Синиша Мали и Зоран Ђорђевић почели су разговоре о повећању минималне цене рада која тренутно износи 143 динара по сату, односно око 24.000 месечно.

Минималац је тренутно 143, а радници траже 170 динара: Ускоро почињу преговори, а колико је реалан раст плате у Србији?

Да се синдикати питају, минималац би износио 36.000 динара, колико сада "кошта" минимална потрошачка корпа, иако су свесни да је та жеља тренутно нереална.

- Реално гледано, то је велико повећање и то не може да се издржи или би у овом моменту било тешко изводљиво, али очекујемо да у некој блиској будућности дође до тога - каже председник Савеза самосталних синдиката Србије (СССС) Љубисав Орбовић.

Послодавци још не лицитирају са висином минималне зараде, али је јасна њихова жеља да повећање цене рада прати одговарајући уступак државе, који се односи на порезе и доприносе. У два последња преговора повећања су била осам, односно 10 одсто, што говори о квалитетним помацама у висини минималне зараде у последњих неколико година.

И председник УГС Независност Зоран Стојиљковић кратко каже да ће се кретати у том оквиру и повећање мора бити двоцифрено. - Свесни смо да је захтев који би значајно готово 50 одсто повећања минималне зараде, нешто што би ова економија тешко могла да поднесе, али нећемо пристати на одржавање статуса кво - каже лидер Независности.

Управо су порези и доприноси на зараде оно што је важно послодавцима, па председник њихове Уније (УПС) Милош Ненезић, иако не жели да лицитира са висином минималца, истиче да би послодавци желели да трошак повећања цене рада подели са њима држава, кроз уступак у висини пореза и доприноса.

- Горња граница за минималац зависи од тога шта ћемо радити са порезима и доприносима, који се односе на зараде уопште, али посебно на оно што се односи на минималну зараду. Тај део не би требало да буде опорезован, јер ако је минимална зарада категорија која омогућава радницима неки минимум, онда не би требало имати још нешто што би оптерећивало предузећа, раднике, па и државу - рекао је Ненезић Тањугу.

Како је растао минималац:

2009 - 87 динара
2010 - 90 динара
2010 - 95 динара
2011 - 102 динара
2012 - 115 динара
2014 - 121 динар
2017 - 130 динара
2018 - 143 динара

(Г. А. /Тањуг)

Плус онлаин

Почела исплата бивших радника АХА Мура у Пироту из стечајне масе

Како је изјавио за Накси Плус радио и Портал Плус онлајн, Родољуб Ђирић, председник Самосталног синдиката Пиротског округа данас је почела исплата бивших радника Компаније АХА Мура Први мај Пирот, с обзиром да је покренут стечајни поступак над стечајном масом ове Компаније.

Радници су у првом исплатном реду и тако је расподелом средстава њима су припале, у просеку, по 22 хиљаде динара. Исплата на текуће рачуне радника је почела и како нам је рекао Родољуб Ђирић сви радници ће до краја месеца бити исплаћени.